

Κερκύρας Νεκτάριος: Η εποχή μας προβάλλει «ατζέντες» θέλοντας να διαμορφώσει ένα διαφορετικό ανθρωπολογικό πρότυπο

/ [Γενικά Θέματα](#) / [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Στη μακραίωνη συμπόρευση Ορθοδοξίας και Ελληνισμού την οποία μας υπενθυμίζει η εορτή του θριάμβου της Ορθοδοξίας, αλλά και στις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα και η πατρίδας μας σήμερα εστίασε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων νήσων [κ. Νεκτάριος](#) κατά την ομιλία του [στη Συνοδική Θεία Λειτουργία στη Μητρόπολη Αθηνών](#), την **Κυριακή 1η Μαρτίου 2026.**

Στη Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης

Ελλάδος **κ.κ. Ιερωνύμου**, παρέστη ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας **κ. Κωνσταντίνος Αν. Τασούλας**.

Στον πανηγυρικό της ημέρας ο Σεβασμιώτατος Συνοδικός Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Νεκτάριος υπογράμμισε ότι η Κυριακή της Ορθοδοξίας δεν είναι μια εορτή που έρχεται από το παρελθόν, σαν μία πρόσκληση να γυρίσουμε στο χθες, αλλά μια εορτή κατά την οποία ομολογούμε την πίστη μας ότι ο Κύριός μας είναι ο Υιός και Λόγος του Θεού, ο οποίος «σάρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν», γι' αυτό και η Εκκλησία έχει χρέος να Τον καταδεικνύει στον κόσμο ως Ενανθρωπήσαντα, ως Άρτο της Ζωής, ως τον Ερχόμενο να μας αναστήσει και να μας αγιάσει.

Επίσης, τόνισε ότι Στην εποχή μας υπάρχει μία τάση να λησμονήσουμε την σύνδεση της Ορθοδοξίας με το Γένος, τον Ελληνισμό κάνοντας λόγο για ποικίλους πειρασμούς, τους οποίους βιώνουμε καθημερινά. Ειδικότερα, εστίασε στον **πειρασμό της εξουσίας και του συμφέροντος**, στον **πειρασμό της θεοποίησης της ανθρώπινης εικόνας** και στον **πειρασμό με «ατζέντες»**, τις οποίες η εποχή μας προβάλλει, θέλοντας να διαμορφώσει ένα διαφορετικό ανθρωπολογικό πρότυπο.

Ο Μητροπολίτης Κερκύρας έκρουσε για άλλη μια φορά τον κώδωνα και για την τεχνολογική πρόοδο η οποία, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε: “ὁδηγεῖ σέ ἕναν κόσμο «μετα-άνθρωπισμοῦ», ὅπου, ἀρχικῶς, μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος θά ἀντικαθίστανται ἀπό μηχανικά τμήματα, καί σταδιακά, διά τῆς τεχνητῆς νοημοσύνης, τά πάντα θά ρυθμίζονται ἀπό ἀλγορίθμους”.

Αναλυτικά η πανηγυρική ομιλία του Μητροπολίτη Κερκύρας κ. Νεκταρίου:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Ἱερώνυμε,

Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Ἀξιότιμη κυρία Ὑπουργέ Παιδείας, Θρησκευμάτων καί Ἀθλητισμοῦ,

Ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καί ἄλλων ἀρχῶν τῆς πατρίδος μας,

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί συμπρεσβύτεροι, Χριστοῦ διακονία,

Λαέ τοῦ Θεοῦ περιούσιε καί εὐλογημένε,

«Πιστεύουμε στόν Θεό καί πιστεύουμε τόν Θεό. Ἄλλο τό ἕνα καί ἄλλο τό ἄλλο. Πραγματικά πιστεύω τόν Θεό σημαίνει ὅτι θεωρῶ βέβαιες καί ἀληθινές τίς ἐπαγγελίες πού μᾶς ἔδωσε. Πιστεύω στόν Θεό ὅμως σημαίνει ὅτι φρονῶ περί Αὐτοῦ ὀρθῶς. Πρέπει δέ νά τά ἔχουμε καί τά δύο, νά εἴμαστε ἀληθινοί καί στά δύο

καί νὰ συμπεριφερόμαστε ἔτσι, ὥστε καί νά μᾶς πιστεύουν ἐκεῖνοι πού βλέπουν ὀρθῶς καὶ πιστοὶ νά εἴμαστε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν Ὅποῖο ἀπευθύνεται ἡ πίστη καὶ ἔτσι ὡς πιστοὶ νά δικαιωνόμαστε ἀπὸ Αὐτόν».

Ὁ λόγος αὐτός τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἐμπερικλείει τό νόημα τῆς σημερινῆς, μεγάλης γιά τήν πίστη μας ἡμέρας, τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας. Θυμόμαστε τήν ἀναστήλωση τῶν ἱερῶν εἰκόνων, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε τό 843 μ.Χ., δίδοντας ὀριστικό τέρμα σέ μία μεγάλη περίοδο συγκρούσεων πολιτικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου στήν κοινωνία τοῦ Βυζαντίου. Ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι τότε ἡ Ἐκκλησία δέν ἦταν ἐλεύθερη νὰ ἀκολουθήσει τήν ὀρθή πίστη, ἀλλά ἦταν ἀναγκασμένη, καὶ διά τῆς βίας, νὰ ἀκολουθεῖ ἐπισήμως τή γραμμή μιᾶς Πολιτείας ἐπηρεασμένης ἀπό τήν αἵρεση τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ. Μὲ ἐπικεφαλῆς ὅμως ἅγιες μορφές, μοναχοὺς πού γνώριζαν τί πίστευαν, ἀλλά καὶ τὸν λαό, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε ἔπαψε νὰ τιμᾷ τίς ἱερές εἰκόνες, ἡ Ἐκκλησία ἄντεξε καὶ παρέμεινε πιστή στίς παραδόσεις καὶ στίς διδασκαλίες τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἀνάγκασε ἔτσι τήν Πολιτεία νά δεχθεῖ τήν πίστη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ κι ἄς μὴν τῆς ἦταν ἀρεστή. Ἔπρεπε μία γυναῖκα, μία αὐτοκράτειρα, ἡ Ἁγία Θεοδώρα ἡ Αὐγούστα, νά ἀναλάβει πρωτοβουλία καὶ νά ὑπερασπιστεῖ μέ σθένος τήν πατροπαράδοτη πίστη. Ἐδειξε ἔτσι ὅτι ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἔχει φρόνημα Θεοῦ καὶ ἀληθείας στήν καρδιά του, δέν ὑπολογίζει ἀντιδράσεις, δέν κάνει συμβιβασμούς, δέν ἀφήνει γιά τό μέλλον τήν ὁμολογία, ἀλλά παραμένει ἐδραῖος στά ὅσα διδάχθηκε καὶ ἀποκαθιστᾷ τήν τάξη, τήν εὐσέβεια, τήν αὐθεντικότητα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ διδασκαλίας. Αὐτή εἶναι ἡ ὁδός πού ἡ Ἁγία Θεοδώρα ὑπερασπίστηκε ἔναντι κάθε ἐξουσίας. Ἡ ὁδός τῆς ἐμπιστοσύνης στόν Θεό «καθώς ἐστί», Πρόνοια δηλαδή καὶ Ἀγάπη. Ἡ ὁδός τῆς πίστεως «καθώς ἐστί», δηλαδή «Χριστόν τόν ἀληθινόν Θεόν, καί τούς αὐτοῦ Ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν Ναοῖς, ἐν Εἰκονίσμασι, τόν μὲν ὡς Θεόν καὶ Δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τούς δὲ διά τόν κοινόν Δεσπότην, ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες, καὶ τήν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες».

Ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας δέν εἶναι μία ἑορτή, ἡ ὁποία ἔρχεται ἀπό τό παρελθόν, σάν μία πρόσκληση νά γυρίσουμε στό χθές. Ἐάν αὐτό συνέβαινε, τότε δέν θά μπορούσαμε νά βιώσουμε τόν ἀποστολικό λόγο «Ἰησοῦς Χριστός χθές καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνας», ἀλλά θά μέναμε σέ μία μνήμη, πολύτιμη μέν, ἀγκιστρωμένη δέ στήν Ἱστορία, μέ παρόν, ἀλλά χωρίς μέλλον. Ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἡ ἑορτή στήν ὁποία ὁμολογοῦμε τήν πίστη μας ὅτι ὁ Κύριός μας εἶναι ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὅποιος «σάρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν». Εἶναι ὁ «Ἄρτος τῆς Ζωῆς», ὁ Ὅποιος γίνεται τροφή «εἰς ἄφεςιν ἀμαρτιῶν καί ζωὴν αἰώνιον». Εἶναι ὁ Ἐρχόμενος «κρῖναι ζῶντας καί νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος».

Ἀκολουθοῦμε μία πίστη, ἡ ὁποία μάς δίδει ἕναν διαφορετικό τρόπο θεάσεως τοῦ κόσμου, τοῦ χρόνου καί τῆς ζωῆς. Ὁ Χριστός, ἐπειδή ἀκριβῶς «σάρξ ἐγένετο» μάς δείχνει ὅτι ὁ Θεός δέν βρίσκεται μακριά μας, δέν εἶναι μία Ἄορατος Δύναμη, ἡ ὁποία δέν παρεμβαίνει στή ζωὴ μας, ἀλλά ἐνηθρώπησε! Ἐγινε ἕνας ἀπό ἐμαῶς, ἔλαβε σάρκα καί ὀστέα, «ὃ οὐκ ἦν προσέλαβεν», διότι εἶναι Ἀγάπη, καί ἡ ἀγάπη δέν παρακολουθεῖ ἐκ τοῦ μακρόθεν, ἀλλά γίνεται ἕνα μέ ὅσους ἀγαπᾷ, δηλαδή τόν κάθε ἄνθρωπο. Ὁ κόσμος ἀποκαθίσταται στό ἀρχαῖον κάλλος του, δηλαδή νά εἶναι συνοδοιπόρος τοῦ ἀνθρώπου, βοηθός του καί ὄχι κτῆμα του, καθότι ἡ ἀγάπη δέν περιορίζεται μόνο στόν συνάνθρωπο, ἀλλά ἀγκαλιάζει ὅλη τήν κτίση. Ἡ ἀγάπη, ἀκόμη, νικᾷ τόν χρόνο, διότι «ὁ ἔσχατος ἐχθρός» μας πού εἶναι «ὁ θάνατος», δέν μπορεῖ νά μάς καταβάλει, καθὼς ἐν Χριστῷ πιστεύουμε καί ζοῦμε τήν Ἀνάσταση στά πρόσωπα τῶν Ἁγίων μας. Ἀλλά καί ἡ καθημερινότητά μας ἀλλάζει, διότι δέν εἶναι κυρίαρχη κατάστασή μας ἡ ἀμαρτία, ὡς χωρισμός μας ἀπό τόν Θεό καί τόν συνάνθρωπο, οὔτε μάς δίδει ταυτότητα ἢ αὐτοθέωσή μας, διὰ τῆς κακῆς χρήσεως τῆς ἐλευθερίας. Ὑπάρχουμε διὰ τῆς κοινωνίας τοῦ σεσαρκωμένου Λόγου, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, στό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, τό ὁποῖο δίδει ἄφεση ἀμαρτιῶν καί ζωὴν αἰώνια στήν μετανοοῦσα καρδιά. Καί ἡ κοινωνία αὕτη εἶναι καρπός τῆς ἀγάπης, καθὼς ὁ σαρκωθείς Λόγος μάς προτρέπει, «εἰς ἀνάμνησίν Του», νά ποιοῦμε τό μυστήριον στήν Ἐκκλησία.

Ναί, ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι βίωση τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ, ὄχι κατ' ὄψιν ἢ κατὰ συνήθειαν ἢ κατὰ τό φαίνεσθαι τῆς γεύσεως, ἀλλά ὄντολογική μετοχή μας σ' Ἐκεῖνον, ὁ Ὅποιος μάς σώζει! Γι' αὐτό καί ἡ Ὁρθοδοξία εἰκονίζει τό πρόσωπό Του: «Ἐκεῖνος πού κατέχει τά πάντα ἔγινε ὕλη, δηλαδή σάρκα...Αὐτό πού ἐμεῖς ἀναπαριστάνουμε μέ ὑλικά χρώματα εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς ἀνθρώπινης μορφῆς Του. Ἄς πάψουμε λοιπόν νά ἀναφερόμαστε μέ ἄγνοια στόν Εὐαγγελικό λόγο καί νά προσάπτουμε στήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ αὐτά πού ἀναφέρονταν ἐναντίον τῶν εἰδώλων! Ὅσο φτωχοί κι ἂν εἴμαστε πνευματικά, δέν μπορούμε ἄραγε νά ἀντιληφθοῦμε τή διαφορὰ μεταξύ εἰδώλου καί εἰκόνας; Τό ἕνα εἶναι σκοτάδι καί τό ἄλλο εἶναι φῶς. Τό εἶναι πλάνη καί τό ἄλλο ἀλήθεια. Τό ἕνα εἶναι πολυθεισμός καί

τό άλλο καθαρή όμολογία τής θείας οίκονομίας», μάς λέγει ένας μεγάλος άγωνιστής τής περιόδου τής Είκονομαχίας, ό άγιος Θεόδωρος ό Στουδίτης.

Ή όμολογία αύτή σημάδεψε τήν πορεία τής Ρωμηοσύνης! Διά τής πίστεως άπαλλαγήκαμε άπό το σκοτάδι τής είδωλολατρίας. Διά τής σχέσεως με τόν Τριαδικό Θεό στο πρόσωπο του Χριστου, άνανεώσαμε, δίδοντας νέο περιεχόμενο, τόν τρόπο τής άρχαίας πόλεως. Τώρα είναι ή έκκλησιαστική κοινότητα, στην όποία ζοϋμε τό «χαίρειν μετά χαιρόντων και κλαίειν μετά κλαιόντων» ως στάση ζωής. Πρίν ήταν ή επίγειος δόξα, ή φήμη, τό κλέος. Τώρα είναι ή άνάσταση και ή αιωνιότητα. Δέν είναι ό άνθρωπος μόνο ή μνήμη του! Είναι και ή κατά Χριστόν ζωή, ή όποία δίδει και αίώνια μνήμη, αλλά και προσδοκία άναστάσεως. Δέν είναι τό σϋμα πλέον ή φυλακή τής ψυχής, αλλά «ό κόκκος του σίτου», ό «όποιος κι άν πεθάνει, πολύν καρπό θα φέρει». Είναι ή άποκατάσταση του κάθε ανθρωπίνου προσώπου ως είκόνος του Θεου. Γι' αυτό και ή Όρθοδοξία είναι πρόσκληση προς πάντας «τέκνα Θεου γενέσθαι»!

Ή άναστήλωση τών ιερών είκόνων σήμανε άπό τήν πλευρά τής Πολιτείας τήν άποδοχή του περιεχομένου τής όρθοδόξου πίστεως και τή συμπόρευση χωρίς τήν έπιβολή όθνείων σκοπών. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ή προσφάτως έκδημήσασα σπουδαία Άκαδημαϊκός Έλένη Γλύκατζη-Άρβελέρ, «ή γλωσσική έλληνικότητα τής αύτοκρατορίας μαζί με τήν τελική έπικράτηση του Χριστιανισμού ως Όρθοδοξία με τήν λήξη τής χριστολογικής έριδας άποτελούν τά βασικά στοιχεία τής βυζαντινής ταυτότητας». Ή Πολιτεία και ή κοινωνία διαμορφώνουν ιδιοπροσωπία χάρις στην άκεραιότητα τής πίστεως.

Ό κορυφαίος Βυζαντινολόγος Sir Steven Runciman μάς υπενθυμίζει: «Ό Έλληνισμός είναι βασικώς μία στάση του νοϋ, ή άναζήτηση μιās έρμηνείας του κόσμου στον όποιο ζοϋμε, ή έπιμονή για τή γνώση όλων τών φαινομένων του, και ή έλπίδα πως μπορούμε να κατανοήσουμε τά λάθη, τίς θλίψεις και τίς τραγωδίες του, πράγμα πού τελικώς θα μάς καταστήσει ικανούς να φθάσουμε στην άρμονία πού τό ανθρώπινο γένος ποθει. Πολλοί Έλληνες φιλόσοφοι -και πολλοί φιλόσοφοι σήμερα- ήσαν είλικρινά άπαισιόδοξοι. Όμως ό έρχομός του Χριστιανισμού φάνηκε σε άλλους να προσφέρει τή λύση. Ή άσυμβίβαστη έπιμονή του στις ήθικές αξίες, σε συνδυασμό με τήν έμφαση πού έδινε στην άγάπη και τήν πίστη στην τελική λύτρωση, γοήτευσε πολλούς στοχαστές... Οι Χριστιανοί Πατέρες μπόρεσαν και έξέφρασαν τό Χριστιανικό δόγμα με όρους πού ήσαν άποδεκτοί άπό τους φιλοσόφους. Οι δέ μεγάλες Οίκουμενικές Σύνοδοι πρόσφεραν τό φιλοσοφικό υπόβαθρο, τό όποιο χρειαζόταν ή Έκκλησία».

Και προσθέτει προφητικά:

«Τόν 21ο αιώνα ή Όρθόδοξη Έκκλησία θα είναι ή μόνη άπό τίς μεγάλες χριστιανικές Έκκλησίες πού θα έχει έπιζήσει, άφοϋ -μόνη αύτή -δέν ξεχνά ότι ή

θρησκεία είναι μυστήριο, και πώς ο Χριστιανός, βοηθούμενος από τους φιλοσόφους και τους θεολόγους του παρελθόντος, και όχι τρομοκρατούμενος από αυτούς, μπορεί να ακολουθήσει τις παραδόσεις του Έλληνισμού, και μαζί με τους όμοπίστους αδελφούς του, παραμένοντας εύπειθές τέκνο της Εκκλησίας του, να βρεί τον δικό του δρόμο προς τη σωτηρία».

Στην εποχή μας υπάρχει μία τάση να λησμονήσουμε την σύνδεση της Όρθοδοξίας με τό Γένος, τόν Έλληνισμό. Ίσως αυτή ή τάση να όφείλεται στό ότι βρισκόμαστε σέ μία πραγματικότητα στην όποία ό κόσμος έχει μετατραπει σέ ένα παγκόσμιο χωριό. Ό αυτοθεωμένος άνθρωπος, μέσα από τά έπιτεύγματά του, την χρησιμότητα των όποιων ούδεις έχέφρων άρνεϊται, δέν άρκέστηκε στό να παρατείνει τόν προσδόκιμο μέσο όρο της ζωής και την ποιότητά της. Έπανήλθε στην ύβρι της άπορρίψεως του Θεού και της πίστεως. Και τολμούμε να χαρακτηρίσουμε «ύβρι» αυτή την στάση, διότι στερεϊ από τόν άνθρωπο τό στήριγμα της μεταφυσικής, τό στήριγμα της αιωνιότητας, τό στήριγμα της αγιότητας, καθιστώντάς τον ύπαρξη ή όποία θεωρεϊ ότι μηδενίζεται μετά τόν θάνατο.

Μία τέτοια θέαση γεννά ποικίλους πειρασμούς, τούς όποιους βιώνουμε καθημερινά.

Ό πρώτος πειρασμός είναι ή έξουσία και τό συμφέρον. Πώς να περισέψει χώρος για τούς αδύναμους σέ μία ανθρωπότητα όπου τά όπλα, στρατιωτικά, οικονομικά, τεχνολογικά έπιβάλλουν τό δίκαιο του ισχυροτέρου; Πώς να λειτουργήσει στις καρδιές μας ό λόγος «μακάριοι οί ειρηνοποιοί ότι αυτοί υιοί Θεού κληθήσονται», όταν έρχεται ένώπιον του ισχυρού ή προοπτική της κυριαρχίας, της επέκτασεως, της χρήσεως του αδυνάμου προς ίδιον όφελος, καθιστώντας τόν κόσμο πραγματικότητα δουλείας και άνελευθερίας;

Ό δεύτερος πειρασμός είναι ή θεοποίηση της ανθρώπινης εικόνας στην προοπτική του ισχυρού σώματος, τό όποιο ό κόσμος μας τό αποδεσμεύει από την άθάνατη ψυχή. Είναι ή άρνηση να κατανοήσουμε τό νόημα της φθαρτότητας, ή όποία μάς δόθηκε «ίνα μή τό κακόν άθάνατον γένηται». «Οί όρατές εικόνες είναι ή όρατή πλευρά του άοράτου», μάς υπενθυμίζει ό άγιος Διονύσιος ό Άρεοπαγίτης. Άν δέν υπάρχει αυτή ή θέαση, τότε τό σώμα μας γίνεται άντικείμενο προς χρήσιν, προς ήδονήν, προς κατανάλωσιν, προς επίδειξιν. Άν όμως είναι όρατή εικόνα του Άοράτου, δηλαδή εικόνα Θεού, τότε μάς δίδεται για να κοινωνούμε την αλήθεια και την αγάπη με τόν συνάνθρωπό μας. Να παλεύουμε να έλευθερωθούμε από την αίσθηση ότι ή εύτυχία είναι ή αυτάρκεια του σώματος. Να αποδεχόμαστε την έμπειρία της πνευματικής μας παραδόσεως, ότι τά όποια πάθη δέν είναι δικαίωμα, αλλά άποτυχία. Διότι, καθώς τά πάθη βλάπτουν τό σώμα, δέν τό αφήνουν να ένταχθει στην προοπτική της σωτηρίας και της θεώσεως, ή όποία τό συμπεριλαμβάνει, καθώς θά άναστηθει. Η Εικονομαχία έληξε με την επίγνωση ότι απεικονίζοντας τόν Χριστό και τούς Άγίους βρίσκουμε τόν αληθινό μας προορισμό.

Διαβάζουμε στίς μορφές, στά χρώματα, στό φῶς τῶν εἰκόνων τήν ἔξοδο ἀπό τό πρόσκαιρο. Ἡ ζωή μᾶς δίδεται γιά νά μάθουμε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ νά ἀγαποῦμε, νά ἀσκούμαστε, νά ἐμπιστευόμαστε τόν Θεό καί, τήν ἴδια στιγμή, νά βαδίζουμε μαζί μέ τόν κάθε συνάνθρωπό μας στήν ὁδὸ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Ὁ τρίτος πειρασμός ἔχει νά κάνει μέ «ἀτζέντες», τίς ὁποῖες ἡ ἐποχὴ μας προβάλλει, θέλοντας νά διαμορφώσει ἕνα διαφορετικό ἀνθρωπολογικό πρότυπο. Πρῶτον, τό woke κίνημα, τὸ ὁποῖο στήν πράξη ὑπονομεύει τίς ἀξίες πού διαμόρφωσαν τόν πολιτισμό μας: τὴν τριλογία «Ἀθήνα - Ρώμη - Ἱεροσόλυμα», ἡ ὁποία στήν παράδοση τῆς Ρωμηοσύνης βρῆκε τήν κατεξοχὴν ἀνάπτυξή της στοῦ δικό μας Βυζάντιο. Μέ πρόσχημα ὅτι δὲν καταργήθηκαν κοινωνικές διακρίσεις, ὁδηγηθήκαμε σὲ ἕνα κίνημα «δικαιωματισμοῦ», ὅπου ἡ διαφορετικότητα θεᾶται μόνο στήν προοπτικὴ τῆς ἀρνήσεως τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιῶν. Ζοῦμε στήν ἐποχὴ ὅπου, κατὰ τὸν λόγο τοῦ ποιητῆ, «ἡ ἀμαρτία βαφτίζεται ἀρετὴ». Τό δικό μας ὅμως ἀνθρωπολογικό πρότυπο δὲν στηρίζεται στά δικαιώματα, χωρὶς νὰ τὰ ἀρνεῖται. Ζητᾶ νὰ ἐργαζόμαστε πρὸς τὴν βίωση τοῦ ἀποστολικοῦ λόγου: «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος καὶ Ἑλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδέ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ . πάντες γὰρ ὑμεῖς εἶς ἐστέ εἰς Χριστόν». Ἡ, ὅπως πάλι λέει ἡ Ἑλένη Γλύκατζη-Ἀρβελέρ: «Ὁ Θεός τῶν χριστιανῶν δημιουργεῖ μιὰ πανανθρώπινη -θά ἔλεγα- ταυτότητα ἰσότητος, ὅλων ἰσότιμων παιδιῶν τοῦ μοναδικοῦ Θεοῦ». Ἡ διαφορετικότητά γιὰ τὴν παράδοσή μας εἶναι στοιχεῖο τῆς μοναδικότητος τοῦ κάθε ἀνθρωπίνου προσώπου. Μέσω αὐτῆς ὅμως καλούμαστε νὰ βροῦμε τὸν δρόμο τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεό, ἡ ὁποία προϋποθέτει ὑπέρβαση τοῦ ἑαυτοῦ μας, καλὴ χρῆση τῶν δικαιωμάτων μας καὶ ἔξοδο ἀπὸ τὰ πάθη, δηλαδή τὴν ἐν Χριστῷ ἐλευθερίαν.

Δεύτερον, ἡ τεχνολογικὴ πρόοδος ἡ ὁποία ὁδηγεῖ σὲ ἕναν κόσμο «μετα-ἀνθρωπισμοῦ», ὅπου, ἀρχικῶς, μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος θὰ ἀντικαθίστανται ἀπὸ μηχανικά τμήματα, καὶ σταδιακά, διὰ τῆς τεχνητῆς νοημοσύνης, τὰ πάντα θὰ ρυθμίζονται ἀπὸ ἀλγορίθμους. Ἔτσι, οἱ πολλοὶ δὲν θὰ ἔχουμε λόγο γιὰ τὴν ζωὴ καὶ τὸν κόσμο ὅπου θὰ ζοῦμε, στό ὄνομα τῆς εὐκολίας ἐξευρέσεως πληροφοριῶν, λήψεως ἀποφάσεων γιὰ τὴν υἰεῖα, τὴν ἀσφάλεια, τὴν γνώση, ἀλλὰ καὶ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς. Ἡ παράδοσή μας ὅμως καὶ πάλι ζητᾶ ἀπὸ ἐμᾶς, ἐν ταπεινώσει, νά μὴν παραδίδουμε τὴν ἐλεύθερη σκέψη καὶ βούλησή μας στοῦ πρόσκαιρο, λησμονῶντας τὴ φθαρτότητά μας, καὶ νά μὴν παραιτούμεθα ἐκ τῆς ἐλευθερίας μας χάριν τῆς ἀνέσεως, διότι βαθμιαῖα θὰ μηχανοποιηθοῦμε καὶ θὰ ὑποταχτοῦμε σὲ παλαιῆς καὶ νέες τυραννίαις.

Τρίτον, ἡ αἴσθησις ὅτι τό Διαδίκτυο εἶναι ἕνας κόσμος ἐλευθερίας, ἐνῶ, στήν πραγματικότητα, ποτέ δὲν θὰ μπορούμε νά εἶμαστε βέβαιοι γιὰ τὴν ἀλήθεια τῶν πληροφοριῶν τίς ὁποῖες λαμβάνουμε. Σταδιακά «ψηλώνει ὁ νοῦς μας», κατὰ τὸν λόγο τοῦ Παπαδιαμάντη, καὶ θεωροῦμε ὅτι, ἐφόσον νομίζουμε ὅτι γνωρίζουμε,

είμαστε και ελεύθεροι. Στήν πραγματικότητα είμαστε κατευθυνόμενοι σέ τρόπους πού μᾶς δίνουν τήν ψευδαίσθηση τῆς ἡδονῆς ὅτι μετέχουμε κι ἐμεῖς σ' αὐτόν τόν κόσμο, ὅτι γινόμαστε ἀλάθητοι, ὅτι δέν ἔχουμε ἀνάγκη σταθερῶν ἀξιῶν. Μένουμε ἔτσι σέ ἕνα παρόν, χωρίς ρίζες, χωρίς προορισμό ἀγιότητος καί αἰωνιότητος, ἐνώ ὁ εἰκονικός κόσμος ποτέ δέν θά μᾶς ἀγαπήσει καί δέν θά σταθεῖ κοντά μας.

Μακαριώτατε,

Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,

Ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας μᾶς ὑπενθυμίζει τήν μακραίωνη συμπόρευση Ὁρθοδοξίας καί Ἑλληνισμοῦ. Μᾶς ὑπενθυμίζει τήν ἀνάγκη γιά διατήρηση τῆς διακριτότητας τῶν ρόλων, ὅπως καί τό Σύνταγμά μας καταγράφει. Αὐτή ἡ διακριτότητα ὅμως δέν καταργεῖ τό χρέος τῆς Πολιτείας, στήν ὁποία ἀνήκουμε ὅλοι ὡς πολῖτες, νά συνδράμει τήν Ἐκκλησία. Νά τήν ἐνισχύσει στό κοινωνικό καί φιλανθρωπικό της ἔργο. Νά τῆς δείξει τήν ἐμπιστοσύνη πού τῆς ἀξίζει, διότι ἡ Ὁρθοδοξία κράτησε ζωντανή τή συνείδηση τοῦ Γένους μας στίς περιόδους τῆς σκλαβιάς. Ἡ Ὁρθοδοξία διατήρησε τή γλῶσσα μας, τόν πολιτισμό μας, τό ἀξιακό μας πλαίσιο μέ κέντρο τόν ἄνθρωπο ὡς εἰκόνα Θεοῦ, πού ἀγωνίζεται γιά τήν ἐλευθερία του, ὄχι μόνο ἀπό ἐξωτερικούς ἐχθρούς, ἀλλά καί ἀπό τήν ἐγωκεντρική αὐτάρκεια, τήν ἡδονοθηρία πού τόν καθιστᾷ ἐξουσιαστή, τόν μηδενισμό καί τόν ἐθνομηδενισμό.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ὡς χρέος της νά καταδεικνύει στόν κόσμο τόν Χριστό ὡς ἐνανθρωπήσαντα, ὡς Ἄρτο τῆς ζωῆς, ὡς τόν Ἐρχόμενο νά μᾶς ἀναστήσει καί νά μᾶς ἀγιάσει. Αὐτό τό χρέος δέν καθιστᾷ τόν λόγο καί τή μαρτυρία της πάντοτε «εὐάρεστη». Ἡ Ἐκκλησία ὅμως ἔχει ὡς γνώμονά της τόν λόγο τοῦ Χριστοῦ: «Γνώσεσθε τήν ἀλήθειαν καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς». Σέ μία ἐποχή ἀναζητήσεως τοῦ Θεοῦ, τόσο σέ προσωπικό ὅσο καί σέ συλλογικό ἐπίπεδο, ἡ Ὁρθοδοξία θά συνεχίσει νά εὐνοεῖ τόν ἀγῶνα τοῦ ἀνθρώπου νά ἀντιστέκεται στήν κυριαρχία τοῦ προσωρινοῦ καί νά πορεύεται μέ κριτήρια τήν ἀγάπη καί τήν ἀλήθεια πρὸς τή ζωή πού νικᾷ τόν θάνατο, ὄχι ἀτομικά, ἀλλά ἐκκλησιοκεντρικά.

«Πιστεύουμε στόν Θεό καί πιστεύουμε τόν Θεό». Αὐτή ἦταν, εἶναι καί θά εἶναι ἡ ἰδιοπροσωπία μας!

Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης